

Estonia teater unistab Sydney ooperimajast

Akustikat trotsides tõi Estonia jaanuaris lavale „Armastuse kolme apelsini vastu”. Truffaldino (Urmas Põldma) ja prints (Mart Madiste)

PLAAN

Arhitektide hinnangul peaks Estonia teatri uus ooperimaja asuma kindlasti mere ääres.

Mari Kodres
mari.kodres@epl.ee

„Potentsiaalsetest asukohtadest jäid sõelale praegusest teatrimajast jalutuskäigu kaugusele ja mere poole jäävad variandid,” tutvustas arhitektide liidu esimees Peeter Pere, kes osales ühes kümnekonna ametimehega reedel teatri juhtkonna korraldatud ajurünnakul.

Algset valikut – 27 võimaliku Estonia uue ooperimaja asukohta – piirasid arhitektid kümme konna, märtsi lõpuks

olla siiski linna tuum,” leidis Pere. Lisaks soovivad arhitektid ja rahvusoperi juhid, et uus hoone oleks keskkonnahoidlik ning – vähemalt osaliselt – rajatud taastuvenergia printsiipidele tuginedes.

Et uues asukohas kokku leppimine vaidlusteta mööduks, Pere ei uskunud, ta meenutas näiteks aastaid tagasi Kumu asupaigaga seotud debatti. Olukorras mereäärses linnaruumis muudaks põhjalikult Põhjapäila magistraali väljaehitamine. „Kui see lahendus lõplikult välja töö-

Sõelale jäid kohad, mis on praegusest ooperiteatrist 20 minuti kaugusel.

tatakse, peaks inimesi eelistama autodele ja viimased peaksid

Ajalugu

Ammune unistus – palju võimalikke asukohti

•• Rahvusoperile uue teatrimaja ehitamise unistust on teater hellitanud ammu, kuna 1913. aastal valminud hoone ehitati algul draamatükkide lavale toomiseks ja seetõttu ei peeta praeguse hoone akustikat muusikaetenduste jaoks sobivaks.

•• Sobiva asukoha suhtes pole siiani üksmeelele jõutud: õhku visatud idee ooperimaja laiendamiseks kõrvalasuvasse Tammsaare parki on leidnud suurt vastuseisu.

•• Kõne alla on tulnud ka asukohad Kosmose kino ümbruses, sealhulgas kino praegune asukoht. Pärnu maantee kandis arvatakse kinnistustest on hõl-

riteatri kesklinnast ära. „Samas vajavad inimesed autode ja ühissõidukitega ligipääsu, mistõttu vajadus mõistliku suurusega magistraaltänava järele on ikkagi olemas,” ütles ta.

Märgiline hoone

Rahvusoperi juhi Aivar Mäe sõnul võiks maja valmida 2018. aastaks. „Projekteerimine võiks aset leida 2013–2014, enne seda korraldame rahvusvahelise ideekonkursi. Maja ehitamine toimuks 2015–2018,” tutvustas ta praegusi plaane. Arhitektuurikonkurss oleks nii kutsutuile kui ka avatud. „Olen praegu juba pisut eeltööd teinud, rääkinud näiteks mitmete soome arhitektidega,” lausus Mäe. Kui head tööd ei tule, siis lükkub Mäe sõnul ooperimaja ehitamine edasi. „See peab olema märgiline hoone ja

Akustikat trotsides tõi Estonia jaanuaris lavale „Armastuse kolme apelsini vastu”. Truffaldino (Urmas Põldma) ja prints (Mart Madiste)

PLAAN

Arhitektide hinnangul peaks Estonia teatri uus ooperimaja asuma kindlasti mere ääres.

Mari Kodres

mari.kodres@epl.ee

„Potentsiaalsetest asukohtadest jäid sõelale praegusest teatrimajast jalutuskäigu kaugusele ja mere poole jäävad variandid,” tutvustas arhitektide liidu esimees Peeter Pere, kes osales ühes kümme-konna ametiühendusega reedel teatri juhtkonna korraldatud ajurünnakul.

Algest valikut – 27 võimaliku Estonia uue ooperimaja asukohta – piirasid arhitektid kümme-konnani, märtsi lõpuks peaks selguma lõplikud eelistused. „Admiraliteedi basseini, linnahalli ümbruse, Nafta tänava ala – need piirkonnad on praegu tugevad kandidaadid. Tingliku piiri tõmbasime praegu Patarei vangla juurest,” sõnas Pere.

Kõik kaalutud asukohad jäävadki praegusest ooperimajast umbes 20-minutilise jalutuskäigu kaugusele. „Lauluväljaku juures asuvad võimalikud krundid tundusid juba liiga kaugale jäävat. Ooperiteatriga väärtustatud võiks

olla siiski linna tuum,” leidis Pere. Lisaks soovivad arhitektid ja rahvusoooperi juhid, et uus hoone oleks keskkonnahoidlik ning – vähemalt osaliselt – rajatud taastuvenergia printsiipidele tuginedes.

Et uues asukohas kokku lepimine vaidlusteta mööduks, Pere ei uskunud, ta meenutas näiteks aastaid tagasi Kumu asupaigaga seotud debatti. Olukorras mereäärses linnaruumis muudaks põhjalikult Põhjaväila magistraali väljaehitamine. „Kui see lahendus lõplikult välja töö-

Sõelale jäid kohad, mis on praegusest ooperiteatrist 20 minuti kaugusel.

tatakse, peaks inimesi eelistama autodele ja viimased peaksid olema suunatud maa alla,” viitas Pere inimsõbralikkusele.

Perega oli ühte meelt arhitektuurikeskuse juht Ülari Mark. „Põhjaväila lahendusena pakutud laia ja kiire maantee äärde uus ooperimaja kindlasti ei sobiks,” märkis ta. Samal ajal tõi Mark positiivsena esile, et linn, riik ja arhitektid on asunud juba varakult koostööle.

Linna peaarhitekt Endrik Mänd leidis, et Põhjaväil diktee-rib linnaruumi ja löikaks oope-

Ajalugu

Ammune unistus – palju võimalikke asukohti

•• Rahvusoooperile uue teatrimaja ehitamise unistus on teater hellitanud ammu, kuna 1913. aastal valminud hoone ehitati algul draamatükkide lavale toomiseks ja seetõttu ei peeta praeguse hoone akustikat muusikaetenduste jaoks sobivaks.

•• Sobiva asukoha suhtes pole siiani üksmeelele jõutud: õhku visatud idee ooperimaja laiendamiseks kõrvalasuvasse Tammsaare parki on leidnud suurt vastuseisu.

•• Kõne alla on tulnud ka asukohad Kosmose kino ümbruses, sealhulgas kino praegune asukoht. Pärnu maantee kandis asuvatest kinnistutest on huvi pälvinud veel lastestaadioni rahandusministeeriumi taga.

2006. aastal tuli kultuuriministeeriumi välja ideega, et ooperimaja võiks asuda Lashnamäel.

•• Rahvusoooperi nõukogu esimees on Eri Klas. Nõukogusse kuuluvad Urmas Reinsalu, Indrek Saar, Imre Sooäär, Siim Sukles, Toomas Haldma, Madis Üürrike, Peep Lassmann, Riina Viiding, Eino Tamberg ja Ants Wörk.

riteatri kesklinnast ära. „Samas vajavad inimesed autode ja ühissõidukitega ligipääsu, mistõttu vajadus mõistliku suurusega magistraaltänavaga järele on ikkagi olemas,” ütles ta.

Märgiline hoone

Rahvusoooperi juhi Aivar Mäe sõnul võiks maja valmida 2018. aastaks. „Projekteerimine võiks aset leida 2013–2014, enne seda korraldame rahvusvahelise idee-konkursi. Maja ehitamine toimuks 2015–2018,” tutvustas ta praegusi plaane. Arhitektuurikonkurss oleks nii kutsutuile kui ka avatud. „Olen praegu juba pisut eeltööd teinud, rääkinud näiteks mitmete soome arhitektidega,” lausub Mäe. Kui head tööd ei tule, siis lükkub Mäe sõnul ooperimaja ehitamine edasi. „See peab olema märgiline hoone ja eks me kõik unistame Sydneyst,” ütles rahvusoooperi juht.

Kultuuriministeeriumi ja riigikogu fraktsioonide toetus on Mäel tema enda sõnul olemas. Umbes kolmandik rahast loodetakse saada Euroopa Liidu tõukefondidest, hiljem muutuks rahvusoooper Riigi Kinnisvara aktsiaseltsi kaudu hoones rentnikuks. „Sarnaselt mitme teise Soome-Rootsi ooperimajaga, kes ise hooneid ei oma ning on rendipositsioonis,” täpsustas Mäe. ●